

Vastaus keskustan valtuustoryhmän ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan katujen, rakennusten ja muun julkisen infrastruktuurin korjaamista ja investoimista tulee aikaistaa (kvalt)/ TeA

VD/6532/00.02.00.03/2023

TeA/HWe/RTu/ EK

Keskustan valtuustoryhmä sekä 15 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Vantaa arvioisi, voitaisiinko suunniteltuja katujen, puistojen, päiväkotien, koulujen, kirjastojen, kulttuuri- ja liikuntapaikkojen, toimistorakennusten sekä muun julkisen infrastruktuurin korjaus- ja investointihankkeita aikaistaa siten, että niitä käynnistettäisiin kaavailtua enemmän etupainotteisesti jo vuonna 2024 myöhempien vuosien sijaan. Rakennusalan suhdannetilanteen vuoksi nyt voisi olla mahdollisuus saada kustannustehokkaalla hinnalla urakkatarjouksia erilaisiin rakentamishankkeisiin.

Vantaalla katuverkon laskennallinen korjausvelka on noin 210 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi Vantaalla on n. 200 km rakentamattomia vanhojen pientaloalueiden katuja. Käytännössä vanhoja yksityisteitä, jotka ovat siirtyneet kaupungin kunnossapitoon. Näiden rakentamisvelka on karkeasti arvioiden noin 300 miljoonaa euroa. Osittain edellä mainitut katukohteet ovat päällekkäin, mutta karkeasti voi arvioida, että kokonaissumma on vähintäänkin 350 miljoonaa euroa. Vantaa on jo pidempään kroonisesti käyttänyt katuihinsa tarvetta vähemmän rahaa.

Nykyinen katujen rakentamisen noin 40 miljoonaa euron perusbudjettitaso ei mahdollista korjaus- tai rakennusvelan suunnitelmallista hallintaa, koska kasvava Vantaa tarvitsee välttämättä kunnallistekniikan investointeja uusille asuin- ja työpaikka-alueilleen. Vastaavalla tavalla korjaus- ja investointivelkaa on kertynyt vuosien varrella myös päiväkoteihin, kouluihin, kirjastoihin, toimistorakennuksiin sekä kuntalaisia palvelemaan julkiseen infraan.

Yhtenä esimerkkinä investointivajeen vaikutuksesta on Vantaan kaupunginvaltuustossa 9.10.2023 käsittelyssä oleva vastaus 26 valtuutetun aloitteeseen luistelukenttien avoinna pitämisestä. Vastauksen yhteydessä käy ilmi, että Vantaalla on neljä pientä tekojäää ja viides, Vantaan ensimmäinen iso tekojää, valmistuu Hakunilaan. Naapurikaupunki Espoossa on sen sijaan jo 11 tekojäää.

Pito- ja vetovoima veronmaksajien silmissä rapistuu, jos Vantaan palvelutaso erkaantuu merkittävällä tavalla naapurikaupungeista.”

Kaupunginvaltuusto 9.10.2023 § 16

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Infrahankkeiden tarkempi rakentamishjelma laaditaan kerrallaan tuleville neljälle vuodelle. Neljän vuoden rakentamishjelmaan valitaan mm. hankkeet, joihin liittyy sopimus- tai avustusvelvoitteita. Mikäli ohjelmaan valitut hankkeet eivät jostain syystä käynnisty, voidaan arvioida tuleville vuosille ohjelmoitujen hankkeiden aikaistamista olemassa olevan investointimäärärahan puitteissa. Infran parhaan rakentamiskauden hankkeisiin pyritään varaamaan rakennuttamis- ja rakentamisresurssit jo ennen kauden käynnistymistä. Rakentamiskauden ollessa käynnissä ns. sulan maan aikana urakoitsijaresursseja on yleensä niukasti vapaina, mikä vaikuttaa urakkatarjousten hintatasoon nostavasti.

Rakentamisen aikatauluttamiseen ja aikaistamiseen vaikuttaa erityisesti suunnitelmavalmius. Vähänkin laajemman katu- tai puistohankkeen rakennussuunnittelemien laatiminen kestää noin vuoden. Rakennussuunnitelmia ei ole tarkoituksenmukaista laatia varastoon, koska suunnitelmat vanhenevat teknisesti jo muutaman vuoden kuluessa. Katu- ja puistosuunnittelun rajallisia henkilöresursseja ei voida sitoa tulevaisuuden mahdollisiin rakennushankkeisiin, vaan niitä ensi sijassa tarvitaan seuraavan vuoden kohteiden suunnitteluun ja suunnitteluttamiseen.

Infrahankkeiden kustannukset eivät ole asuntorakentamisen heikosta suhdanteesta huolimatta laskeneet yhtään. Teoriassa talosektorin heikko suhdanne voi lisätä pääasiassa talohankkeiden maanrakennusurakoitsijoiden halukkuutta tarjota myös kunnallisteknisiä urakoita. Tämä jää nähtäväksi Vantaan lähiaikojen urakkakilpailutuksissa. Rakentamiskustannukset ovat nousseet n. 20 % vuodesta 2019. Kustannusnousu on viime aikoina tasaantunut, mutta jäänyt edelleen korkeaksi.

Aloitteen tekijät ovat huomioineet katujen ja puistojen palvelualueenkin esiin tuoman huolen katujen ja puistojen rakentamistarpeeseen nähden liian pienestä investointimäärärahasta, korjausvelasta ja rakentamattomien pientaloalueiden katujen kunnosta. Asian saattaminen paremmalle tasolle vaatii investointimäärärahan korottamista. Vuosien 2024–2027 investointitaso on ensimmäisenä vuotena 45 M€ ja seuraavina vuosina 43 M€. Tällä investointitasolla voidaan toteuttaa ainoastaan yleiskaavan mukaisen sisäänpäin tiivistyvän kaupungin kunnallistekniikkaa sekä kehittää maltillisesti kävelyn, pyöräilyn, joukkoliikenteen sekä henkilöautoliikenteen olosuhteita ja ulkoliikuntapaikkoja. Sen sijaan määräraha ei riitä laajoihin uusiin asuinalueisiin, pääkatuyhteyksien ja väylien parantamiseen, baanoihin, melusuojaukseen eikä vanhojen alueiden katujen ja puistojen perusparantamiseen. Arvioitu kokonaistarve vuosille 2027–2040 on yhteensä 1077 milj. euroa ja vuotuisen keskimääräisen investointitason tulisi olla n. 77 M€.

Toimitilarakennusten osalta korjausten aikaistaminen ei ole myöskään mahdollista taloudellisista eikä henkilöresurssisyistä.

Kaupunginhallitus 03.06.2024 § 31

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa keskustan valtuustoryhmälle ja 15:lle muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- allekirjoitettu keskustan valtuustoryhmän ja 15 muun valtuutetun aloite Vantaan katujen, rakennusten ja muun julkisen infrastruktuurin korjaamista ja investoimista tulee aikaistaa.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436 ja omaisuudenhallintapäällikkö Riikka Tuomi, puh. 050 312 4852 (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)